

# KUTSESTANDARD

## Puitmajaehitaja, tase 4

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

| Kutsenimetus            | Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase |
|-------------------------|---------------------------------------------|
| Puitmajaehitaja, tase 4 | 4                                           |

| Võimalikud spetsialiseerumised ja nimetused kutsetunnistusel |                                                           |
|--------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|
| Spetsialiseerumine                                           | Nimetus kutsetunnistusel                                  |
| Tehaselise puithoone püstitamine                             | Tehaselise puithoone püstitaja, tase 4                    |
| Palkmaja ehitamine                                           | Palkmajaehitaja, tase 4                                   |
| Käsitöö palkmaja ehitamine ja renoveerimine                  | Käsitööpalkmaja ehitaja ja palkmajade renoveerija, tase 4 |

## A-osa KUTSEKIRJELDUS

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>A.1 Töö kirjeldus</b></p> <p>Puitmajaehitaja töötab peamiselt puitmaju ehitavas või selle detaile tootvas ettevõttes. Tema peamine tööülesanne on ehitada tööstuslikult või käsitööna valmistatud puitdetailidest ja/või elementidest (sh moodulitest) hooneid.</p> <p>Sellel kutsealal on kehtestatud kolm kutset:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Puitmajaehitaja, tase 4 esmane kutse</li> <li>- Puitmajaehitaja, tase 4</li> <li>- Puitmajaehitaja, tase 5</li> </ul> <p>Puitmajaehitaja, tase 4 esmane kompetentsid on samad võrreldes puitmajaehitaja tase 4 kompetentsidega. Erinevus seisneb iseseisvuse ulatuses: kui tase 4 esmane on juhendatud kolleegide või juhi poolt, siis tase 4 on oma töös iseseisev. Lisaks juhendab ta vähemkogenud kolleege nende töös. Puitmajaehitaja, tase 5 on võimeline täitma samu tööülesandeid nagu tase 4 esmane ja tase 4, kuid tema peamine roll on juhtida töid, seda nii tehases kui ka objektil ning vastutada töö lõpptulemuse eest.</p> <p>Puitmajaehitaja, tase 4 ehitab projektdokumentatsioonist lähtudes erinevaid puitkonstruktsioonil hooneid (elementmajad, moodulhooned jne). Ta juhendab vähem kogenud kolleege või väiksemaid tööühmi ning võtab vastutuse iseenda ja juhendatavate töö tulemuse eest. 4. taseme puitmajaehitaja lähtub oma töös kehtivatest õigusaktidest ja protseduurireeglitest, ehitise projektdokumentatsioonist ning töökeskkonna- ja tööohutusnõuetest.</p> <p>4. taseme puitmajaehitaja võib oma töö käigus spetsialiseeruda tehaselise puithoone püstitamisele, palkmajade ehitamisele või käsitööpalkmajade ehitamisele ja renoveerimisele.</p> <p>Puitmajaehitaja töötab tehases sisetingimustes ning ehitusobjektidel nii sise- kui ka välitingimustes, sh kõrgustes ja tõsteseadmete töösoonis. Töökeskkond võib olla mürarohke. Töökeskkonnas esineb puidulolmu ja keemilisi aineid, mis võivad põhjustada allergiat. Töö nõuab füüsilist pingutust, töötempo on vahelduv.</p> <p>Puitmajaehitaja põhilisteks töövahenditeks on erinevad elektrilised ja pneumaatilised töömasinad (nt erinevad saed, freesid, trellid), käsitööriistad (haamid, peitlid jne), mõõtevahendid (nivelliir, loodid jne) ja tõsteseadmed.</p> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Spetsialiseerumiste korral lisanduvad tavapärastele töövahenditele veel spetsiifilised, nt liimeister, koorimisraud, kirves, palgipööramislabidas, vararaud jne.

Puitmajaehitaja töö nõuab täpsust ja püsivust. Kutsealal töötamisel on vajalikud ka matemaatilis-loogiline ja ruumiline mõtlemine ning tehniline taiplikkus. Kuna töötatakse meeskonnas, on olulised ka koostöövõime ja suhtlemisvalmidus. Töö eripärast tulenevalt on vajalikud ka füüsiline vastupidavus, tugevus ja käeline osavus.

## **A.2 Tööosad**

- A.2.1 Töö planeerimine ja töökoha ettevalmistamine
- A.2.2 Puitkonstruktsioonide valmistamine
- A.2.3 Avatäidete paigaldamine
- A.2.4 Pakkimine, ladustamine ja troppimistööde tegemine
- A.2.5 Meeskonnatöö ja juhendamine

## **Spetsialiseerumisega seotud tööosad**

- Tehaselise puihoone püstitamine
- A.2.6. Element- ja moodulhoonete püstitamine
- Palkmaja ehitamine
- A.2.7. Palkkonstruktsioonide püstitamine
- Käsitööpalkmaja ehitamine ja renoveerimine
- A.2.8. Käsitööpalkmaja ehitamine
- A.2.9. Käsitööpalkmaja püstitamine
- A.2.10. Palkmajade renoveerimine

## **A.3 Kutsealane ettevalmistus**

Üldjuhul on 4. taseme puitmajaehitajal kas kutseharidus ja praktilise töö kogemus puitmaju ehitavas ja/või tootvas ettevõttes või läbitud erialased täienduskoolitused ja töökogemus puitmaju ehitavas ja/või tootvas ettevõttes.

## **A.4 Enamlevinud ametinimetused**

Puitmajaehitaja, majaelementide valmistaja, tootmistööline majatehases, puitkonstruktsioonide valmistaja, puitkonstruktsioonide paigaldaja, puitdetailide paigaldaja, meister, palkmajaehitaja, palkmaja püstitaja, puusepp, käsitööpalkmaja ehitaja

## **A.6 Tulevikuoskused**

Puitmajaehitaja kui spetsialist peab tulevikus üha enam oskama kasutada ehituses ja tootmises kasutatavaid automaat- ja robotseadmeid, kursis tuleb olla energiatõhususe ja jätkusuutliku ehituse nõuetega, arvestada tuleb keskkonnamõjude ja nende tagajärgedega. Olulisel kohal on 3D mudelite käsitlemisoskus arvutis.

# **B-osa** **KOMPETENTSUSNÕUDED**

## **B.1 Kutse struktuur**

Puitmajaehitaja kutse moodustub üldoskustest, kohustuslikest ja spetsialiseerumisega seotud kompetentsidest. Puitmajaehitaja, tase 4 kutse taotlemisel on nõutav üldoskuste (B.2) ja kohustuslike kompetentside (B.3.1 – B.3.5) tõendamine.

Puitmajaehitaja, tase 4 kutse taotlemisel spetsialiseerumisega on nõutav üldoskuste (B.2), kohustuslike kompetentside (B.3.1 – B.3.5) ning vähemalt ühe spetsialiseerumisega seotud kompetentside tõendamine:

- tehaselise puihoone püstitamine kompetents B.3.6.
- palkmaja ehitamine kompetents B.3.7.
- käsitööpalkmaja ehitamine ja renoveerimine kompetentsid B.3.8, B.3.9 ja B.3.10.

## **Kvalifikatsiooninõuded haridusele ja töökogemusele**

Nõuded kutse taotlemisel

Variant 1

1. Põhiharidus

2. Vähemalt 10 akad tunni mahus erialas(t)e täienduskoolitus(t)e läbimine kutse taotlemisele eelneva 5 aasta jooksul

3. Vähemalt 2-aastane kutsealane töökogemus puitmaju ehitavas või tootvas ettevõttes taotluse esitamise tähtajale eelneva 5 aasta jooksul.

Variant 2

1. Palkmajaehitaja, tase 3; puitmajaehitaja, tase 3 või puitmajaehitaja, tase 4 esmane kutse

2. Vähemalt 10 akad tunni mahus erialas(t)e täienduskoolitus(t)e läbimine kutse taotlemisele eelneva 5 aasta jooksul

3. Vähemalt 1-aastane kutsealane töökogemus puitmaju ehitavas või tootvas ettevõttes taotluse esitamise tähtajale eelneva 5 aasta jooksul

Spetsialiseerumisel peab erialane töökogemus vastama spetsialiseerumisele.

Nõuded kutse taastõendamisel

1. Varem antud kutse, mille kehtivuse lõppemisest ei ole taastõendamise taotluse esitamise ajaks möödas rohkem kui 3 aastat.

2. Läbitud vähemalt 10 akad tunni ulatuses erialaga seotud täienduskoolitusi taastõendamisele eelneva 5 aasta jooksul.

3. Erialane töökogemus vähemalt poole taastõendatava kutse kehtivuse jooksul.

Taastõendamine Palkmajaehitaja, tase 4 (k.a spetsialiseerumised) kutse baasil

1. Palkmajaehitaja, tase 4 (spetsialiseerumiseta) kutsega isikud saavad oma kutset kutse taastõendamise nõuete täitmisel taastõendada kutsele Puitmajaehitaja tase 4, spetsialiseerumisega palkmajaehitaja.

2. Palkmajaehitaja, tase 4 spetsialiseerumisega käsitöö palkmaja tootja kutsega isikud saavad oma kutset kutse taastõendamise nõuete täitmisel taastõendada kutsele Puitmajaehitaja, tase 4, spetsialiseerumisega palkmajaehitaja ning käsitööpalkmaja ehitaja ja palkmajade renoveerija (mõlemad spetsialiseerumised).

Kutse andmise korraldus, sh kutset taotleva/taastõendava isiku esitatavad dokumendid ja kutse taotleja/taastõendaja kutsealase kompetentsuse hindamise viis ja vormid on reguleeritud puitmajaehitaja kutsete kutse andmise korras.

## B.2 Puitmajaehitaja, tase 4 üldoskused

Mõtlemisoskused

1. Kriitiline mõtlemine - Hindab tööülesande täitmiseks vajalikku teavet ja selle loogilisust ning valib kaalutletult sobiva töövõtte või lahenduse.

Enesejuhtimisoskused

2. Õppimisoskus - Omandab uusi teadmisi ja oskusi iseseisvalt ning eesmärgipäraselt, kasutades sobivaid õppimisviise ja tööks vajalikku teavet. Rakendab õpitut tuttavates tööolukordades ning arendab end saadud kogemuste põhjal.

3. Juhistest ja nõuetest lähtumine - Järgib tööülesannete täitmisel juhiseid, tööks vajalikke õigusakte, standardeid ja kvaliteedinõudeid, tagades oma töö vastavuse projekti nõuetele.

4. Tervisekaitsemeetmete järgimine - Kasutab ergonoomilisi töövõtteid ja isikukaitsevahendeid vastavalt töö iseloomule ning järgib tervisekaitse- ja ohutusnõudeid, hoides töökeskkonna ohutuna.

5. Kohusetundlik töötamine - Täidab tööülesandeid õigeaegselt ja hoolikalt, peab kinni reeglitest ja kokkulepetest ning suhtub oma töösse vastutustundlikult.

6. Keskkonnahoidlik käitumine - Rakendab energiat ja ressursse säästvaid töömeetodeid ning järgib jäätmekäitluse nõudeid, näiteks sorteerib prügi.

Lävimisoskused

7. Tagasisidega toimetulek - Analüüsib saadud tagasisidet ning rakendab seda oma töö kvaliteedi parandamiseks. Suudab anda konstruktiivset tagasisidet ka teistele meeskonnaliikmetele.

8. Meeskonnatöö tegemine - Täidab oma rolli meeskonnas iseseisvalt, juhivad enda tööd ning vajaduse korral juhendab kaaslast, käitudes usaldusväärselt ja koostööd soodustavalt.

9. Keeleoskus - eesti keel tasemel B2 (Lisa 3 - keelte oskustasemetes kirjeldused). Mõistab ja kasutab erialaterminoloogiat.

10. Kasutab igapäevatöös arvutit sisuloome ja probleemilahenduse osakustes algtasemel kasutaja ning infotöötajate, kommunikatsiooni ja ohutuse osakustes iseseisva kasutaja tasemel (Lisa 2 - digipädevuse enesehindamise skaala).

## B.3 Kompetentsid

## KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| <b>B.3.1 Töö planeerimine ja töökoha ettevalmistamine</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <b>EKR tase 4</b> |
| <p>Tegevusnäitajad</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Töötab läbi objekti dokumentatsiooni, sh projekti, paigaldusjuhiseid ja kvaliteedinõudeid, et mõista tööprotsessi nõudeid ja eesmärgi ning tegutseda vastavalt neile.</li> <li>2. Valmistab tööala ette, tagades selle vastavuse tööohutusnõuetele ja projekti spetsiifikale.</li> <li>3. Korrastab tööala töö lõppedes, eemaldades jäätmed ja organiseerides töövahendid vastavalt juhistelet.</li> <li>4. Valib tööülesande ja töö iseloomu järgi sobivad tööriistad ja seadmed ning valmistab need ette vastavalt kasutusjuhendile ja ohutusnõuetele.</li> <li>5. Valib tööks vajalikud materjalid ning määrab kogused vastavalt projektis etteantud spetsifikatsioonile.</li> <li>6. Planeerib oma igapäevased tööülesanded ja tööde järjekorra, tagades sellega töövoo efektiivsuse ja vastavuse seatud tähtaegadele.</li> <li>7. Korraldab materjalide ladustamise ja paigutuse väiksemate tööloikude kaupa, tagades töökoha ohutuse ja vajalikud käiguteed tehase või ehitusplatsi nõuete kohaselt.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                    |                   |
| <b>B.3.2 Puitkonstruktsioonide valmistamine</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <b>EKR tase 4</b> |
| <p>Tegevusnäitajad</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Valmistab õigeid tööriistu ja sobivaid töövõtteid kasutades puitkonstruktsioone nii tehases kui ka objektil, järgides tootejooniseid, spetsifikatsioone ja kvaliteedinõudeid ning tagades valmistatud konstruktsioonide mõõtmete täpsuse, tugevuse ja kvaliteedi vastavuse nõutud standarditele.</li> <li>2. Tuvastab tööprotsessi käigus ilmnevaid mittevastavusi, kasutades asjakohaseid mõõtevahendeid, ning parandab nõuetele mittevastavad detailid, tagades toodetud konstruktsioonide vastavuse kvaliteedinõuetele ja ohutusnõuetele.</li> <li>3. Paigaldab soojustus-, hüdro- ja heliisolatsioonimaterjale ning tuletõkke-, auru- ja tuuletõkkmaterjale vastavalt ehitusprojektile ja majatootja juhistelet. Kontrollib tehtud töö vastavust nõuetele.</li> <li>4. Paigaldab tehases toodetud puitkonstruktsioonidesse kommunikatsioonide tarbeks kaablikõrid ning vee- ja kanalisatsioonitorustikud vastavalt ehitusprojekti nõuetele ja tehnilistele juhistelet. Tagab enda tehtud töö vastavuse nõuetele.</li> <li>5. Paigaldab levinumaid põranda-, lae- ja seinakatte materjale (nt parkett, kipsplaat, paneelid), järgides ehitusprojekti ja majatootja juhiseid. Tagab enda tehtud viimistlustööde kvaliteedi.</li> </ol> |                   |
| <b>B.3.3 Avatäidete paigaldamine</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>EKR tase 4</b> |
| <p>Tegevusnäitajad</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Paigaldab ja kinnitab avatäited vastavalt ehitusprojektile, majatootja paigaldusjuhenditele ja kvaliteedinõuetele.</li> <li>2. Tihendab ja teibib avatäited, kasutades ette nähtud materjale ja tehnoloogiat ning järgides ehitusprojekti, majatootja paigaldusjuhendeid ja kvaliteedinõudeid.</li> <li>3. Paigaldab avatäitega seotud detailid vastavalt ehitusprojektile, majatootja paigaldusjuhenditele ja kvaliteedinõuetele.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                   |
| <b>B.3.4 Pakkimis-, laadimis- ja troppimistööde tegemine</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <b>EKR tase 4</b> |
| <p>Tegevusnäitajad</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Haagib materjalid vastavalt juhistelet ja ohutusnõuetele ning juhendab tõsteseadme juhti hääle ja käemärkidega, tagades ohutu ja täpse tõsteprotsessi. Ladustab materjalid ettenähtud kohta, järgides ladustamisnõudeid.</li> <li>2. Pakib toodangu, kasutades sobivaid pakkevahendeid ja -meetodeid, tagades selle kaitse mehaaniliste kahjustuste, mustuse, niiskuse ja ilmastikumõjude eest ladustamise ja transportimise ajal. Lisab vajadusel märgistuse või sildistuse.</li> <li>3. Valmistab elemendid ja moodulid ette troppimiseks, laadimiseks ja transportimiseks, kontrollides nende seisukorda, raskuskeset ja kinnituste sobivust. Tagab, et elemendid on korrektselt pakitud ja kaitstud ohutuks teisaldamiseks.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                   |
| <b>B.3.5 Juhendamine</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <b>EKR tase 4</b> |
| <p>Tegevusnäitajad</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Juhendab kolleegi riskide maandamisel, aidates määratlada riske ja valida sobivaid ennetusmeetmeid. Tagab, et juhendamine sisaldab praktilisi lahendusi ning vastab kehtivatele keskkonna- ja tööohutusnõuetele.</li> <li>2. Juhendab kolleegi vigade analüüsimisel ja parandamisel, toetudes etteantud tööülesannetele, õigetele töövahenditele, -võtetele ja tehnoloogiatele ning kehtivatele kvaliteedinõuetele.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |

3. Juhendab väikese töögrupi tööd, vastutades tööülesannete efektiivse ja tähtaegse täitmise, õigete töövahendite ja töövõtete kasutamise ning töötervishoiu- ja tööohutuse nõuete järgimise eest. Annab töögrupi liikmetele tagasisidet.

## SPETSIALISEERUMISEGA SEOTUD KOMPETENTSID

Puitmajaehitaja, tase 4 kutse taotlemisel spetsialiseerumisega on nõutav üldoskuste (B.2), kohustuslike kompetentside (B.3.1 – B.3.5) ning vähemalt ühe spetsialiseerumisega seotud kompetentside tõendamine:

- tehaselise puithoone püstitamine kompetents B.3.6.
- palkmaja ehitamine kompetents B.3.7.
- käsitööpalkmaja ehitamine ja renoveerimine kompetentsid B.3.8, B.3.9 ja B.3.10.

### Tehaselise puithoone püstitamine

#### B.3.6 Element- ja moodulhoonete püstitamine

**EKR tase 4**

Tegevusnäitajad

1. Kontrollib visuaalselt ja mõõteriistadega, et ehitusplatsil on tehtud kõik ettevalmistavad tööd elementide ja moodulite monteerimiseks vastavalt ehitusprojektile, sealhulgas kontrollib vundamendi seisukorda, töövahendite olemasolu ja juurdepääsuteed.
2. Tagab elementide ja moodulite kaitstuse niiskuse eest läbi tööprotsessi kuni hoone katuse valmimiseni, kasutades ehitusprojekti ettenähtud meetmeid (nt ajutised kaitsekiled).
3. Paigaldab vundamendile hüdroisolatsiooni ja alasidapuud, järgides täpselt töö- ja montaažijooniseid ning tagades vastavuse kvaliteedinõuetele.
4. Monteerib (püstitab) element- ja moodulhooneid vastavalt ehitusprojektile, tootja juhiste ja montaažijärjekorrale, kasutades õigeid töövõtteid ja sobivaid tööriistu, järgides tule- ja tööohutuse nõudeid ning kontrollides töö käigus konstruktsioonide stabiilsust visuaalselt ja mõõteriistadega.
5. Paigaldab ja kinnitab eeltoodetud puitelemente olemasolevale konstruktsioonile ning renoveeritavale hoonele, tagades nende stabiilsuse, korrektse kinnituse ja vastavuse ehitusprojektile.
6. Paigaldab ja kinnitab eeltoodetud puidust katusekonstruktsioonid või valmistab need ehitusplatsil vastavalt tööprojektile, tagades nende vastupidavuse, täpsuse ja nõuetekohase kinnituse.
7. Kontrollib tehtud tööde vastavust ehitusprojektile, juhendmaterjalidele ja kvaliteedinõuetele, kasutades visuaalset kontrolli ja mõõtevahendeid.

### Palkmaja ehitamine

#### B.3.7 Palkkonstruktsioonide püstitamine

**EKR tase 4**

Tegevusnäitajad

1. Kontrollib visuaalselt ja mõõteriistadega, et ehitusplatsil on tehtud kõik ettevalmistavad tööd palkkonstruktsioonide püstitamiseks, sealhulgas kontrollib aluspinna seisukorda, töövahendite olemasolu ja juurdepääsuteid.
2. Paigaldab ja fikseerib eelnevalt valmistatud palkdetailid, ühendab jätkliiteid ning paigaldab tihendusmaterjali vastavalt ehitusprojektile ja paigaldusjuhendile, arvestades palkehitiste vajumise ja kuivamise eripärasid.
3. Kontrollib seinte jäigastamise käigus elektripaigaldiste- ja poldiavade läbitavust ning seina horisontaal-, vertikaal- ja diagonaalmõõtmete vastavust projektile. Vajadusel teeb korrekture, et tagada mõõtmete täpsus ja konstruktsiooni stabiilsus.
4. Paigaldab puitpostid ja kinnitab kujupüsivad konstruktsioonid vastavalt ehitusprojektile. Kasutab sobivaid meetodeid ja tööriistu, jälgides, et oleks tagatud palkseinte vajumise võimalus ning konstruktsiooni stabiilsus.
5. Kinnitab palkseinale lisakarkassi vastavalt paigaldusjuhendile ja ehitusprojektile, jälgides, et oleks tagatud palkseina vajumise võimalus, karkassi stabiilsus ning valmidus edasiseks viimistluseks.
6. Paigaldab avatäited palkkonstruktsiooni vastavalt paigaldusjuhendile ja ehitusprojektile, jälgides, et oleks tagatud seina vajumise võimalus, konstruktsiooni stabiilsus ning avatäidete funktsionaalsus (nt soojapidavus).
7. Kontrollib visuaalselt ja mõõtevahendeid kasutades tehtud tööde vastavust projektile, juhendmaterjalidele ja kvaliteedinõuetele.

### Käsitöö palkmaja ehitamine ja renoveerimine

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                   |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| <b>B.3.8 Käsitööpalkmaja ehitamine</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>EKR tase 4</b> |
| <p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Valib kasutusotstarbele sobivaimate omadustega palgi (nt sirgus, mõõdud, oksakohad, tihedus), et tagada selle vastavus kvaliteedinõuetele.</li> <li>2. Töötleb, nt koorib, hõõveldab palkmaterjali, kasutades ettenähtud tööriistu, järgides ohutusnõudeid. Tagab töödeldud palkmaterjali pinnaviimistluse ja mõõtmete vastavuse kvaliteedinõuetele, projektile ning ladustab need järgnevateks töötappideks.</li> <li>3. Valmistab palkkonstruktsiooni detaile (nt seinapalgid, laetalad, katusekonstruktsioonid, postid), juhindudes tööjoonistest, tehnoloogilistest ja kvaliteedinõuetest.</li> <li>4. Valmistab palkide jätkliited seinas ja/või tapis ning fikseerib need kinnitusvahendite ja/või sirutuspuudega. Märgib salapulkade asukohad, puurib avad ja paigaldab salapulgad, jälgides, et oleks tagatud liitekohtade tihedus, vastupidavus ja konstruktsiooni stabiilsus.</li> <li>5. Märgib vastavalt ehitusprojektile akende, uste ning avade asukohad palkseintes.</li> <li>6. Lõikab vastavalt märgistele avad palkseintesse, kasutades sobivaid tööriistu ning jälgides, et oleks tagatud mõõtmete täpsus.</li> <li>7. Valmistab ja sobitab järgides ehitusprojekti tenderpostid, tagades konstruktsiooni stabiilsuse.</li> <li>8. Markeerib konstruktsiooni detailid vastavalt paigaldusjoonisele.</li> <li>9. Demonteerib detailid ning puhastab ja viimistleb palkosa, parandades defektsed oksakohad, lihvides saepinnad ja puhastades määrunud puidu, tagades sellega detailide vastavuse kvaliteedinõuetele.</li> <li>10. Pakendab detailid ettenähtud alusele, arvestades püstituse järjekorda ning rakendades sobivaid kaitsemeetmeid, et vältida kahjustusi koormasse paigutamisel, transportimisel ja ladustamise, tagades detailide kvaliteedi säilimise ja mahalaadimise sujuvuse.</li> </ol> |                   |
| <b>B.3.9 Käsitööpalkmaja püstitamine</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>EKR tase 4</b> |
| <p>Tegevusnäitajad</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Kontrollib visuaalselt ja mõõteriistadega, et ehitusplatsil on tehtud kõik ettevalmistavad tööd palkkonstruktsioonide püstitamiseks, sealhulgas kontrollib aluspinna seisukorda, töövahendite olemasolu ja juurdepääsuteid.</li> <li>2. Paigaldab ja fikseerib eelnevalt valmistatud palkdetailid, ühendab jätkliiteid ning paigaldab tihendusmaterjali vastavalt ehitusprojektile ja paigaldusjuhendile, arvestades palkehitiste vajumise ja kuivamise eripärasid.</li> <li>3. Kontrollib seinte jäigastamise käigus elektripaigaldiste- ja poldiavade läbitavust ning seina horisontaal-, vertikaal- ja diagonaalmõõtmete vastavust projektile. Vajadusel teeb korrekture, et tagada mõõtmete täpsus ja konstruktsiooni stabiilsus.</li> <li>4. Paigaldab puitpostid ja kinnitab kujupüsivad konstruktsioonid vastavalt ehitusprojektile. Kasutab sobivaid meetodeid ja tööriistu, jälgides, et oleks tagatud palkseinte vajumise võimalus ning konstruktsiooni stabiilsus.</li> <li>5. Kinnitab palkseinale lisakarkassi vastavalt paigaldusjuhendile ja ehitusprojektile, jälgides, et oleks tagatud palkseina vajumise võimalus, karkassi stabiilsus ning valmidus edasiseks viimistluseks.</li> <li>6. Paigaldab avatäited palkkonstruktsiooni vastavalt paigaldusjuhendile ja ehitusprojektile, jälgides, et oleks tagatud seina vajumise võimalus, konstruktsiooni stabiilsus ning avatäidete funktsionaalsus (nt soojapidavus)</li> <li>7. Kontrollib visuaalselt ja mõõtevahendeid kasutades tehtud tööde vastavust projektile, juhendmaterjalidele ja kvaliteedinõuetele.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                               |                   |
| <b>B.3.10 Palkmajade renoveerimine</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>EKR tase 4</b> |
| <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Avab renoveeritavad konstruktsioonid seisukorra hindamiseks, tagades konstruktsiooni stabiilsuse tööde teostamise ajal</li> <li>2. Hindab visuaalseid ja vajadusel mehaanilisi hindamismeetodeid kasutades olukorra vastavust projektlahendusele. Teavitab vahetut juhti kokku lepitud viisil, kui tuvastab mittevastavuse.</li> <li>3. Toestab ajutiselt konstruktsioonid vastavalt tööülesandele ja tööprojektile, kasutades sobivaid tugistruktuure ja töövahendeid. Tagab kogu hoone stabiilsuse remonttööde ajal ning vajadusel tõstab konstruktsiooni üles, järgides tööohutusnõudeid.</li> <li>4. Vahetab kahjustatud palkkonstruktsiooni või selle osa, lähtudes tööülesandest ja tööprojektist ning kasutades sobivaid töövõtteid ja tööriistu.</li> <li>5. Parandab palkkonstruktsiooni ja selle osi proteesimise või plommimise teel, lähtudes tööülesandest ning järgides tööprojektis toodud lahendusi ja mõõtmekaid.</li> <li>6. Kontrollib parandatud konstruktsiooni või selle osa stabiilsust ja vastavust kvaliteedinõuetele.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |

## C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

| <b>C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile</b> |                                                                                                                                                                                                                        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Kutsestandardi tähis kutseregistris                                                               | 22-11112025-4.1.2/11k                                                                                                                                                                                                  |
| 2. Kutsestandardi koostajad                                                                          | Andres Madalik, Merko Ehitus AS<br>Kaljo Valler, Palmatin OÜ<br>Piret Jaani, Eesti Puitmajaliit<br>Ragner Lõbu, Hobbiton OÜ<br>Renee Mikomägi, EstNor OÜ<br>Tarmo Tammekivi, Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia |
| 3. Kutsestandardi kinnitaja                                                                          | Arhitektuuri, Geomaatika, Ehituse ja Kinnisvara Kutsenõukogu                                                                                                                                                           |
| 4. Kutsenõukogu otsuse number                                                                        | 60                                                                                                                                                                                                                     |
| 5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev                                                                       | 11.11.2025                                                                                                                                                                                                             |
| 6. Kutsestandard kehtib kuni                                                                         | 10.11.2030                                                                                                                                                                                                             |
| 7. Kutsestandardi versiooni number                                                                   | 11                                                                                                                                                                                                                     |
| 8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)                                                         | 7115 Puusepad                                                                                                                                                                                                          |
| 9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)                                                  | 4                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>C.2 Kutsenimetus võõrkeeles</b>                                                                   |                                                                                                                                                                                                                        |
| Inglise keeles                                                                                       | Senior skilled worker in prefabricated timber, EstQF Level 4                                                                                                                                                           |
| <b>C.3 Lisad</b>                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                        |
| Lisa 1 <a href="#">Puitmajaehitaja kutsealased terminid</a>                                          |                                                                                                                                                                                                                        |
| Lisa 2 <a href="#">Digipädevuste enesehindamise skaala</a>                                           |                                                                                                                                                                                                                        |
| Lisa 3 <a href="#">Keelte oskustasemete kirjeldused</a>                                              |                                                                                                                                                                                                                        |